

САДРЖАЈ

Предговор	17
Глава I	
<i>Татјана Јевремовић Петровић</i>	
УВОД У КОМПАНИЈСКО ПРАВО ЕУ: ИЗВОРИ И РАЗВОЈ	19
1. Увод	19
2. Извори компанијског права ЕУ	20
а) Хармонизација компанијског права путем директива	22
б) Уредбе којима се стварају специфичне форме европских друштава	23
в) Конвенције као (напуштени) извор компанијског права ЕУ	24
г) Новији извори компанијског права	25
3. Развој компанијског права ЕУ	26
4. Компанијско право ЕУ – усвојени акти	27
5. Модернизација компанијског права	33
6. Остварена хармонизација и њени недостаци	34
Глава II	
<i>Татјана Јевремовић Петровић</i>	
ПРАВО НА НАСТАЊИВАЊЕ	43
1. Појам	43
2. Домашај права на настањивање	45
3. Право на примарно и секундарно настањивање	47
4. Судска пракса у питањима права на настањивање друштава	51
а) Segers и Daily Mail	52
б) Случај Centros	55
в) Случајеви Überseering и Inspire Art	56
г) Случај Sevic	61
д) Случај Cartesio	65
ђ) Последице одлука Европског суда правде – слободно кретање друштава	72
Глава III	
<i>Вук Радовић</i>	
НИШТАВОСТ, ОБЈАВЉИВАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА И	

ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТАВА КАПИТАЛА	89
1. Увод у Прву директиву	89
а) Значај	89
б) Историјат	90
в) Персонални домен примене	91
г) Предмет	92
д) Циљеви	93
2. Објављивање информација	93
а) Значај и сврха	93
б) Предмет објављивања	94
1) Интерни акти друштва	95
2) Састав органа	95
3) Капитал	96
4) Рачуни	96
5) Седиште, правна форма, делатности и пословно име	97
6) Ништавост и ликвидација	97
7) Акције	98
8) Подаци везани за оснивање	98
в) Начин објављивања	99
1) Централни регистар као извор информација	99
2) Поступак регистрације	99
3) Начини објављивања података	100
г) Правне последице објављивања, односно необјављивања података	103
1) Негативне последице необјављивања информација	103
2) Позитивне последице објављивања информација	105
д) Одговорна лица и санкције	106
3. Ништавост друштва	107
а) Оснивање друштва	107
б) Ништавост друштва	108
1) Циљеви	108
2) Разлози за ништавост	109
3) Поступак	111
4) Последице	112
4. Правни послови друштва	112
а) Одговорност за обавезе преузете пре оснивања	113
б) Утицај незаконитог именована на пуноважност преузетих обавеза	115

в) Ultra vires доктрина	116
1) Прекорачење законских ограничења овлашћења заступника	117
2) Ограничења овлашћења заступника интерним актима друштва или одлукама	117
Глава IV	
<i>Вук Радовић</i>	
КАПИТАЛ АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА	121
1. Друга директива и њен значај	121
2. Накнадни развој Друге директиве	123
а) Измене Друге директиве из 1992. године	124
б) Препоруке SLIM групе	124
в) Извештај Високе групе експерата	124
г) Акциони план компанијског права	124
д) Измене Друге директиве из 2006. године	125
3. Домен примене Друге директиве	126
4. Природа одредаба Друге директиве	128
5. Циљеви Друге директиве	128
6. Укратко о материји покривеној Другом директивом	129
7. Оснивање друштва и формирање основног капитала	131
а) Одговорност за обавезе преузете пре добијања дозволе за обављање делатности	131
б) Пад броја чланова испод дозвољеног	132
в) Минимални основни капитал	132
г) Вредност акција	135
д) Уопштено о улозима у акционарско друштво	136
1) Дозвољени улози	136
2) Уношење улога	137
3) Забрана ослобађања акционара од обавезе уношења улога	139
ђ) Посебно о неновчаним улозима	139
1) Обавезна процена	139
2) Изузеци од обавезне процене	140
3) Заобилажење правила о обавезној процени неновчаних улога – стицање имовине од стране друштва након оснивања	144
8. Одржавање основног капитала	145
а) Ограничење плаћања акционарима	145
1) Појам и услови	145
2) Одговорност за недозвољене исплате	148

б) Дужности у случају значајног губитка капитала	148	
1) Појам значајног губитка	149	
2) Обавеза сазивања седнице скупштине	150	
3) Санкције у случају несазивања седнице	151	
в) Стицање сопствених акција	151	
1) Стицање сопствених акција на примарном тржишту	153	
2) Стицање сопствених акција на секундарном тржишту	153	
3) Последице стицања сопствених акција (ex post ограничења)		158
4) Сходна примена правила о стицању сопствених акција	158	
г) Пружање финансијске подршке за стицање својих акција	159	
9. Промене основног капитала	162	
а) Повећање основног капитала	162	
1) Домен примене	163	
2) Надлежност скупштине и одлука о повећању	163	
3) Овлашћени капитал	164	
4) Уношење улога у друштво	165	
5) Делимичан упис	165	
б) Право пречег уписа акционара	166	
1) Појам и сврха	166	
2) Домен примене	166	
3) Процедурални услови	168	
4) Укидање и ограничавање	169	
в) Смањење основног капитала	171	
1) Надлежност скупштине	171	
2) Заштита поверилаца	171	
3) Поједностављено смањење основног капитала	172	
4) Поштовање правила о минималном основном капиталу	173	
5) Други институти који воде смањењу основног капитала	174	
10. Алтернативан концепт заштите поверилаца и акционара (сумрак концепта основног капитала)	174	
а) Два модела	174	
б) Заштита поверилаца	175	
в) Заштита акционара	176	
г) Опциони карактер и будући планови	177	

Глава V

Вук Радовић

ПРАВА АКЦИОНАРА	179
1. О потреби за хармонизацијом права акционара	179
2. Усвајање Директиве о правима акционара	181
3. Домен примене	182
а) Персонални домен примене	182
б) Материјални домен примене	183
4. Услови за учествовање и гласање на седницама скупштине	184
а) Дозвољеност трговине акцијама пре седнице скупштине	184
б) Дан утврђивања акционара	185
в) Доказ својства акционара	187
5. Права акционара на информисање пре седнице скупштине акционарског друштва	187
а) Благовремено информисање	187
1) Рокови за сазивање седнице	187
2) Изузеци	188
б) Потпуно информисање о заказаној седници	191
в) Начин информисања о заказаној седници	193
6. Права акционара у вези са дневним редом	194
7. Право акционара на постављање питања	198
8. Гласање у одсуству	200
а) Гласање преко пуномоћника	201
б) Гласање писаним путем (гласање поштом)	206
в) Гласање електронским путем	208
д) Гласање преко финансијског посредника	210
9. Утврђивање и објављивање резултата гласања	212
10. Принцип једнаког третмана акционара	213

Глава VI

Мирко Васиљевић

ЈЕДНОЧЛАНО ТРГОВАЧКО (ПРИВРЕДНО) ДРУШТВО	214
1. Појам	214
2. Тачка спорења	215
3. Предности и недостаци	215
4. Регулатива ЕУ	216
5. Органи	217
6. Преображај	217

Глава VII

ПРАВО ПРЕУЗИМАЊА	218
1. Развојни пут комунитарног права преузимања	218
а) Pennington-ов нацрт из 1974. године	219
б) Први предлог Европске комисије из 1989. године	220
в) Неуспех другог предлога европске комисије из 1996. године	222
г) Усвајање Директиве о преузимању	226
2. Основни појмови европског права преузимања	229
а) Јавна понуда за преузимање	229
б) Циљно друштво	230
в) Понудилац и повезана лица	231
г) Предмет понуде – хартије од вредности	232
3. Начела права преузимања	232
а) Принцип једнаког третмана	233
б) Принцип заштите (мањинских) чланова	234
в) Принцип информисаности	234
г) Принцип поступања управе у интересу друштва	235
д) Принцип акционарског одлучивања	236
ђ) Принцип забране изазивања поремећаја на тржишту капитала	237
е) Принцип обезбеђивања средстава пре објављивања понуде за преузимање	237
ж) Принцип хитности	238
4. Надзор над поступком преузимања и меродавно право	238
а) Установљавање националних надзорних тела и њихова сарадња	238
б) Надлежност	239
в) Меродавно право	240
5. Пет стубова Директиве о преузимању	242
а) Обавезна јавна понуда за куповину акција циљног друштва	242
1) Увод	242
2) Основне карактеристике европске концепције обавезне јавне понуде	243
3) Изузетак од обавезе упућивања јавне понуде	247
4) Правична цена	248
б) Доследна разрада принципа информисаности	251
1) Обавезе које терете понудиоца	251
2) Обавезе које терете циљно друштво	254

в) Принцип неутралности управе циљног друштва	260
1) Претходна сагласност скупштине акционарског друштва	261
2) Накнадна сагласност скупштине акционарског друштва	265
г) Правило пробијања	266
1) Појам, историјат и правни основ	266
2) Домен примене правила пробијања	268
3) Накнада	273
д) Принудна продаја и принудна куповина	275
1) Услови за коришћење права	275
2) Накнада	276
3) Принудна продаја и принудна куповина као општи институти компанијског права	278
6. Хармонизација или привид	279

Глава VIII

Татјана Јевремовић Петровић

СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ

СПАЈАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА – ПРЕКОГРАНИЧНА И НАЦИОНАЛНА

СПАЈАЊА	283
1. Увод	283
2. Историјат регулисања спајања	284
а) Нацрт Конвенције о прекограничним спајањима	284
б) (Трећа) Директива компанијског права о националним спајањима	286
в) Предлог Десете директиве компанијског права о прекограничним спајањима	288
г) Директива компанијског права о прекограничним спајањима	291
3. Садржај директива у вези са спајањима	294
а) Форма друштва	294
б) Врсте спајања	298
в) Спајање припајањем	299
1) Дефиниција спајања припајањем	299
2) Поступак спајања припајањем – припремна фаза	301
3) Заштита акционара	314
4) Заштита поверилаца	323
5) Заштита ималаца обвезница и других хартија од вредности	329
6) Заштита запослених	330
7) Контрола спајања	334
8) Датум од ког спајање производи дејство	336

9) Објављивање спајања	337	
10) Дејство спајања	338	
11) Стицање сопствених акција	341	
12) Одговорност чланова управе или других органа и ревизора		342
13) Ништавост спајања	343	
г) Поједностављени случајеви спајања	344	
1) Спајање потпуно зависног друштва	345	
2) Спајање када друштво стицалац има 90 одсто или више акција или удела припојеног друштва	347	
д) Спајање оснивањем новог друштва	348	

Глава IX

Татјана Јевремовић Петровић

ПОДЕЛЕ ДРУШТАВА	351	
1. Увод	351	
2. Форме друштава која учествују у поделама	352	
3. Врсте подела привредних друштава	353	
4. Поступак поделе друштава	354	
а) Нацрт уговора о подели	354	
б) Извештај управног одбора	357	
в) Извештај ревизора	358	
5. Заштита акционара у поступку подела	359	
а) Права акционара пре одлучивања о подели	359	
б) Доношење одлуке о подели	361	
в) Случајеви када није неопходно доношење одлуке на скупштини		361
г) Заштита мањинских акционара	361	
6. Заштита поверилаца	362	
7. Заштита ималаца осталих права	364	
8. Дејство и датум поделе	364	
9. Контрола, објављивање и ништавост подела	365	
10. Поједностављени поступак поделе	367	
11. Подела оснивањем нових друштава и подела уз надзор суда	367	

Глава X

Татјана Јевремовић Петровић

ПРЕКОГРАНИЧНА ПРОМЕНА СЕДИШТА ДРУШТАВА	369	
1. Увод	369	
2. Прекогранична промена седишта друштва у националним правима		371
а) Теорија стварног седишта	371	
б) Теорија инкорпорације	373	
в) Промена седишта друштва према одредбама		

националних права земаља чланица	374	
г) Промена седишта друштва након одлука Европског суда правде	375	
3. Покушај регулисања прекограничне промене регистрованог седишта у праву ЕУ	378	
Глава XI		
<i>Татјана Јевремовић Петровић</i>		
ОГРАНАК ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА	383	
1. Увод	383	
2. Оснивање огранка као право на секундарно настањивање	384	
3. Циљ регулисања објављивања података о огранцима	385	
4. Општа правила Једанаесте директиве	388	
5. Објављивање података о огранку друштва из друге земље чланице	389	
6. Огранци друштава регулисаних правом трећих земаља	392	
Глава XII		
<i>Мирко Васиљевић</i>		
ЕВРОПСКА КОМПАНИЈА (SE)	394	
1. Идеја	394	
2. Историјат рада	394	
3. Метод регулативе	395	
4. Оснивање	395	
а) Оснивање европске компаније спајањем или припајањем	396	
б) Оснивање европске компаније формирањем холдинг компаније	397	
в) Оснивање европске компаније као заједничког „друштва-кћери“	398	
г) Оснивање променом форме	398	
5. Скупштина европске компаније	398	
6. Системи управе	399	
7. Одговорност органа	400	
8. Партиципација запослених у управљању и надзору	400	
9. Престанак и конверзија у националну компанију	401	
10. Алтернатива – европска приватна компанија (SPE)	402	
Глава XIII		
<i>Татјана Јевремовић Петровић</i>		
ЕВРОПСКО ЗАТВОРЕНО ДРУШТВО	403	
1. Увод	403	
2. Циљ оснивања Европског затвореног друштва	405	

3. Основна обележја Европског затвореног друштва	406
4. Правила о Европском затвореном друштву	406
а) Општа питања	406
б) Оснивање	408
в) Акције и акционари	411
г) Капитал	412
д) Органи	414
1) Скупштина	416
2) Органи управљања	417
3) Правила корпоративног управљања (дужности и одговорности) у СПЕ	418
ђ) Учествовање радника у управљању	420
е) Промена регистрованог седишта	422
ж) Статусне промене, престанак и ништавост	424
з) Остала питања	425
5. Закључна разматрања	425
Глава XIV	
<i>Мирко Васиљевић</i>	
ЕВРОПСКА ЕКОНОМСКА ИНТЕРЕСНА ГРУПАЦИЈА (EEIG)	427
1. Појам	427
2. Функционисање	429
3. Одговорност за обавезе	430
4. Престанак	430
Глава XV	
<i>Мирко Васиљевић</i>	
ЕВРОПСКА ЗАДРУГА (SCE)	431
1. Значај	431
2. Правни статус	431
3. Оснивање	432
4. Статут	433
5. Седиште	433
6. Принцип недискриминације	434
7. Престанак чланства и мањинска права	434
8. Органи	434
9. Хартије од вредности са посебним правима	435
10. Расподела профита	435
11. Финансијски извештаји и ревизија	435
12. Престанак	436
13. Конверзија у национално задружно друштво	436

